

stichting orgelkring "hendrik niehoff"

gevestigd te 's-hertogenbosch

Programma van het concert in de Sint-Janskathedraal te 's-Hertogenbosch op dinsdag 30 juni 2009 om 20.00 uur door Jan Verhoeven.

Tijdens studie aan de Koninklijke Academie in Den Bosch nam Jan Verhoeven orgellessen van Piet Hörmann in deze kerk. Later volgden conservatoriumopleidingen te Utrecht en Tilburg. In zijn Bossche studietijd kreeg Jan Verhoeven zijn eerste organistenbaan, in de Bartjeskerk, gevolgd door benoemingen in de Muntelkerk en de St.Cathrien. Nu bespeelt hij al weer 30 jaar het Smitsorgel in de St.Petruskerk in Boxtel.

Hij gaf talrijke concerten, is muziekpedagoog, was muziekschooldirecteur, gaf gastcolleges, maakte opnamen en bekleedde bestuurlijke functies.

1. Tango primero, de 1er tono, canonigo, sobre • Ave Maris Stella	Guy Bovet	* 1942
2. Come un'agnello	Wolfgang-Amadeus Mozart	1756-1791
3. Metanoia	Maurice Pirene	1928-2008
4. Schmücke dich, o liebe Seele	Johann Sebastian Bach	1685-1750
5. 3 Tonestykker opus 22 • Moderato – Allegretto - Allegro con fuoco	Niels Gade	1817-1890
6. Scherzo pour orgue	Albert Alain	1880-1971
7. Méditation VII uit Neuf Méditations 1973	Olivier Messiaen	1908-1992
8. Toccata pour orgue	Jean Guillou	* 1930

Het merendeel van de muziekwerken van dit programma zal nog niet geklonken hebben in deze kathedraal.

Guy Bovet waagde het de Tango in een ongebruikelijke context te plaatsen. Deze is als omspeling geschreven boven de melodie van het Ave Maris stella, op het pedaal gespeeld.

Het variatiewerk van Mozart is een pianowerk dat m.i. erg goed op orgel klinkt.

Niels Gade, Deens componist, werd in 1844 naast Mendelssohn tweede dirigent van de Gewandehauskonzerte te Leipzig. Hij componeerde o.a. 8 Symfonieën.

Albert Alain is de vader van componist Jehan en de nog steeds actieve organiste Marie-Claire. Hij was een leerling van Guilmant maar trad niet op als concertorganist. Zijn oeuvre omvat een kleine 300 werken.

De 7e Méditation van Messiaen heeft een driedelige vorm: Inleiding – Hoofddeel – Coda (herhaling inleiding).

In de inleiding klinken zeven geheimzinnige accoorden in zorgvuldig gekozen lengten.

Een onbekende vogel, die hij bij zonsondergang hoorde in Persepolis (Iran), laat zijn schrille geluid horen.

Vandaar de naam “de vogel van Persepolis “. Vervolgens klinkt het diminuerend geluid van vier hoorns, alsof ze zich verwijderen.

Het Hoofddeel is geschreven als trio. Daarin duidt de middenstem in de “communicerende taal” een tekst van Thomas van Aquino :” De Vader en de Zoon hebben zichzelf en ons lief, door de H.Geest”.

Messiaen probeerde met een spel van tonen, en om zijn gedachten te vernieuwen, te komen tot een muzikaal alfabet, een communicerende taal. Voor de luisteraar verre van klare taal, maar door woorden als “Vader” en “Zoon” in motieven te vatten, die vaak herhaald worden, kan er toch enige herkenning ontstaan. Dit komt overeen met het Leitmotiv bij Wagner.

De bovenstem laat een Marokaanse vogel horen, de Bulbul.

In dit stuk horen we Messiaen bij uitstek als Katholiek componist – ornitholoog – en abstrahist

Jean Guillou is nog steeds te horen in de St.Eustache in Parijs. Een zoeker naar doorbreking van de nauwe grenzen in de orgelwereld. Op Youtube is te zien en te horen dat hij de Toccata van Prokofjev ook op orgel speelt. Mij lijkt dat zijn eigen Toccata daar op is geïnspireerd.